

Unge og algoritmer

Står du af her?

Kategori Klasseaktivitet i plenum.
Gulvøvelse om algoritmer i korte videoformater.

Tid 60 min

Introduktion

Algoritmer fylder meget i den offentlige debat om digitalisering. Hvordan sikrer vi gennemsigtighed, så vores børn ikke bliver ofre for et manipulerende design med fokus på fastholdelse og grænseoverskridende indhold? Hvordan lovgiver vi mod og med algoritmer? Og hvordan skaber vi refleksion og kritisk stillingtagen til algoritmer hos børnene? De hurtige formater (TikTok, Reels, Shorts, Spotlights osv.) er blot nogle af de steder, hvor algoritmer er tydeligt til stede i børnenes liv.

I gennemsnit ser en teenager mere end 78 minutters TikTok og 97 minutters YouTube dagligt (DRs medieudvikling, 2022). Det giver adskillige hundrede videoer dagligt, som alle er styret af algoritmer, der alle forsøger at regne ud, hvad det enkelte barn gerne vil se og have mere af. Det er praktisk med anbefalingsalgoritmer, som kender dig, men samtidigt er det også vigtigt at kende risikoen for "kaninhuller" og problematisk indhold.

Om øvelsen

"Står du af her? – eller ser du videre?" er en lille gulvøvelse, der gennem praksiseksempler fra platformene skal få eleverne til at reflektere over både indhold, ansvar og algoritmisk bevægelse. Helt lavpraktisk lægger du 5 eksempler på gulvet i en linje. Øvelsen er lavet som 2 flows af fem videoer. "Sporten kort" og "Søde dyr og døde dyr".

Du starter ved nummer 1, forklarer eksemplet og omstændighederne (hvor mange likes, delinger, kommentarer osv.), hvorefter du beder eleverne tage stilling til, om de "står af her" eller "går med videre" – undervejs tages snakken om forskellige synspunkter.

Før du starter øvelsen

- Print eksemplerne.
- Læs hver beskrivelse af videoerne op.
- Lad eleverne tænke et minut og bed dem om at tage et skridt frem, hvis de vil se mere eller bed dem om at blive stående, hvis de ikke vil se videre.

Afrunding

(Mens eleverne står på gulvet).

Algoritmer er anbefalinger, der både konstrueres digitalt og ved at dine venner og jævnaldrende ser bestemt indhold, som derfor afprøves på dig. Det spiller også ind, hvad du tidligere har set, liket, delt, kommenteret, søgt på osv. Med algoritmer, der beslutter, hvad du skal se, kan din verden blive formindsket. Tænk blot på alt det indhold, som algoritmen ikke lader dig se.

Spørgsmål til overvejelse

- Er algoritmen mest positiv eller negativ hos dig?
- Rammer den rigtigt?
- Har du oplevet at få vist grænseoverskridende indhold?
- Bør man snyde algoritmen, så den viser dig mere forskelligt indhold?
- Vidste du, at du kan fravælge personliggjorte feeds, så dit indhold ikke baseres på din persons kendetræk og præferencer?

På det sidste slide vises et indhold, hvor TikTok har valgt at lægge et filter på som "følsomt indhold". Får det dig til at lukke for videoen, eller kommer den til at virke mere spændende? Og hvad tror du, det betyder for andre der kan få tilbudt videoen?